

Grote of Jacobijnerkerk Leeuwarden
Zondag 10 juni 2007

Evangelielezing: LUKAS 7, 11 – 17

Gemeente van Jezus, onze Heer,

Over de opwekking van de jongen van Naïn had ik niet eerder een preek gemaakt. En ik moet u zeggen dat ik er tegenop zag om erover te preken.

Ik las voor mijzelf deze perikoop, een jongen wordt voor de ogen van zijn moeder uit de dood opgewekt, en ik had in eerste aanleg associaties met TV-programma's over wonderbaarlijke genezingsverhalen. Het is een soort successtory's, waar de ander zich aan kan verlekken, maar tegelijk het gevoel heeft: Hij wel en ik niet.

Het is het soort verhalen waarbij het voor de enkeling goed afloopt, maar waarin ikzelf altijd buiten de prijzen val.

Het is het levensgevoel dat zegt: Het is één grote roulette, dit leven, net als de staatsloterij, je moet gewoon verschrikkelijk mazzel hebben, maar reken er maar niet op.

Maar een preek had ik nog niet echt.

Slechts weinig mensen valt het geluk ten deel dat zij bij hun leven uit de dood opstaan!

Tegelijk kan ik oprecht blij worden voor deze weduwe en haar enige zoon. Ik kan God nu nog danken voor het feit dat deze moeder haar jongen terugkrijgt.

Maar het blijft een zeldzame gebeurtenis en wat kan ik dan zeggen over het goede nieuws in dit evangeliegedeelte?

Misschien eerst maar weer kijken wat er staat. En wat opvalt. Of wat ons ontroert.

Een weduwe draagt haar enige zoon ten grave. Tragischer kan het ook al bijna niet. Je man sterft, je zet al je hoop op je enige zoon, je hoopt dat hij voor je kan zorgen, en dan sterft ook hij. Je zult alleen achterblijven, zonder inkomen. Misschien wordt je wel verstoten, naar de straat verwezen, met de nek aangekeken.

Het is op het eerste gezicht een schrale troost dat velen de baar en de weduwe begeleiden. Zijn het diegenen die oprecht treuren? Zijn het ramptoeristen? Wie zal het zeggen.

Jezus raakt hevig ontroerd door dit tafereel. Hij vraagt de weduwe om niet langer te weeklagen.

En dan is er iets opvallends. Je zou verwachten dat Jezus de dode jongen aanraakt, maar nee, Hij raakt de baar aan, waardoor de dragers tot stilstand komen.

De opwekking zelf geschiedt niet door aanraking, maar door het spreken van de Heer. "Jongen, ik zeg je, sta op."

Het is blijkbaar het woord dat geneest, en niet de aanraking. Of is het beide? Is het én de aanraking én het woord dat geneest? Deed Jezus het misschien in één beweging?

- Vandaag de dag zijn er ook geestelijk genezers, die zonder aanraking mensen kunnen helpen, die erge pijn hebben. Er zijn genezende krachten. En regelmatig horen we berichten in de wereld van evangelisten, die met het woord van de Heer genezingsbijeenkomsten houden. En we horen ook van wonderlijke genezingen.

Jezus spreekt, en Hij raakt aan, en de Geest doet zijn werk, de diepe intentie dat deze jongen door mag met zijn leven wordt werkelijkheid.

Dan komt de jongen overeind en begint zelf te spreken.
En Jezus geeft hem terug aan zijn moeder.

Het hele gebeuren brengt de omstanders niet alleen tot spreken, maar zelfs tot zingen, en ze heffen liederen aan: "De Heer heeft zich om ons bekommerd! Geprezen zij de Heer."

- Het genezende woord brengt de jongen tot spreken en het genezende woord verspreidt zich onder de mensen en zet hen aan tot lofprijzing.

En nog heb ik geen preek.

Zit het hem in het aanraken van de baar?

Raakt God ons aan in de grond van ons bestaan?

Zit het hem in het spreken?

In het scheppende woord?

Vinden we troost in het feit dat deze moeder haar kind weer terug mag ontvangen?

Ik weet het niet. Ik blijf zitten met de vraag: Hoe kan dit evangelie een blijde boodschap zijn voor wie zich **niet** aangeraakt voelen? Voor diegene die het woord niet begrijpen? Of erger nog, voor wie een kind verloor aan de dood?

Hoe kan dit evangelie goed nieuws zijn voor wie een jobstijding moest ervaren?

In mijn oor hoor ik een mevrouw in het verpleeghuis tegen mij zeggen: Dominee, het waarom, daar blijf je mee zitten! Waarom ik mijn man jong verloor en ik met zeven kinderen alleen achterbleef.

Misschien moeten we deze gebeurtenis, deze wonderbaarlijke opwekking mee naar huis nemen als een metafoor. Misschien is dat wel het beste, dat we dit lezen als een gelijkenis en dat wij elkaar vanmorgen oproepen om in ons geestelijk leven tot een nieuwe opwekking te komen. Is dat niet een mooie moderne toepassing van dit evangelie?

Er is veel te vinden in deze verzen, als je ze leest als een metafoor.

- Dan is het Jezus die ons geestelijk leven in de grond aanraakt, Hij kan ons leven, ons woelige leven, tot stilstand brengen. Ja, we zien in deze gelijkenis een God, die door medelijden bewogen kan raken en dat is een sympathieke God, waar we wel wat mee kunnen.

En er zit nog een mooie gelijkenis in. Als Jezus zijn genezende woord spreekt, dan komt de jongen overeind.

En dat is een beweging die wij ook kunnen maken in ons geestelijk leven.

In wezen is deze opwekking een gebeurtenis waarvan wij ogenblikkelijk rechtop gaan zitten.

Ik zou dat ten minste wel doen, als het me vandaag zou overkomen. Stel je voor, dat wij in het hospice een wonderbaarlijke opwekking of een wonderbaarlijke genezing zouden beleven, ik zou er meteen rechtop van gaan zitten.

— En dit gegeven kunnen we vertalen naar ons moderne geestelijke leven en dan kunnen we ons zelf de vraag stellen: Waar gaan wij vandaag de dag rechtop van zitten?

Misschien is dit wel een vraag aan ons geweten in deze tijd: Zijn er nog wel Bijbelwoorden waar wij van rechtop gaan zitten?

Komen wij nog overeind als Jezus ons rechtstreeks aanspreekt?

Beweegt het ons, wat God zegt?

Of zijn wij terecht gekomen in een wat lui, wetenschappelijk en theologisch verantwoord geloofsleven, dat we op een prettige wijze zo nu en dan vormgeven?

Of misschien moet ik met een theologische lens naar dit verhaal kijken en u zeggen dat het hier al gaat over Pasen. Dat de jongen van Naïn al een voorbode is

van de verrijzenis van Christus uit de dood. Dogmatisch klopt dat precies, geen speld tussen te krijgen.

Op een gegeven moment hoort ook Johannes de Doper over de wonderen en genezingen en opwekkingen, die Jezus verrichtte. De leerlingen komen bij Jezus om hem te vragen of Hij dan degene is die zij verwachten en dan zegt Jezus: "Zeg maar tegen Johannes, wat jullie Zelf gezien hebben: Blinden kunnen weer zien, verlamden weer lopen, melaatsen gereinigd, doven kunnen weer horen, doden worden opgewekt en armen worden zalig verklaard".

Hier zegt Jezus het zelf, dat het niet om Hem persoonlijk gaat, maar dat het gaat om de genezenen om de opgewekten en om de armen die zalig worden. Zeg dat maar tegen Johannes, zegt Jezus.

— Maar waarom is dit verhaal van de jongen van Naïn opgeschreven?

Wat is het goede nieuws hier?

Ik kan maar tot één conclusie komen.

Wij moeten beseffen dat het genezende werk van Jezus niet uniek is. Na Hem hebben velen door de kracht van Geest mensen uit de doden opgewekt, zieken genezen, en armen geluk gebracht.

In die zin staat de jongen van Naïn aan het begin van een enorme stroom van genezende kracht, die doorgaat tot op de huidige dag.

Mijn slotsom is dit:

— De opwekking van deze jongen vraagt niet om uitleg, maar om geloof.

Het is eigenlijk niet van belang dat wij tot een aannemelijke verklaring komen van wat er gebeurde, maar het is van groot belang dat wij ~~deze~~ het bericht van deze opwekking horen, en ten diepste beseffen, **dat het kán**. Dat een mens uit de dood opgewekt kán worden. Dat een mens opnieuw mag beginnen. Daar gaat het om. Niet om het mirakel, maar omdat het kán en omdat het nog alle dagen gebeurt.

Dit evangelie vraagt niet om uitleg, maar om geloof.

En ik hoop dan ook dat u vanmorgen de kerk verlaat met op uw lippen de woorden:
Ja, ik geloof!

"Ik zal gewerd brennen"

Ja, ik geloof!

AMEN